

Aktarma ve yararlanma, amacının haklı kılacağı ölçüyü aşmamalı; yararlanma yararlanılan eser sahibinin manevi haklarını bozup sakatlamamalı ve yararlanma halinde eser sahibinin adı belirtilmelidir:

“Sanat eserlerinden edebiyata ilişkin olanları; örneğin; hikaye, roman, şiir ve dil konularında değişik uzmanlık konularını kapsar. Bunlardan yalnız dile ilişkin bölüm de yayınlanmış yapıtlardaki değişik konularda olabilir. Bu konulardaki uzmanlıklar ayrı ayrı dallardadır. Örneğin: gramer, Sentaks, etimoloji, Lügat ve benzeri olanlardaki dil bilgisi de özel uzmanlığı gerektirmektedir. O halde, bu esas gözetilerek ve Türkiye’de her dil uzmanlığı bölümünde ayrı ayrı özel uzmanlıkları belirmiş pek az uzman bulunduğu benimsenerek dil konusunda ve dava edilen konuda üniversiteler düzeyinde uzmanların bulunarak bunlardan her iki eserin incelenmesine ilişkin yeterli rapor alınması zorunludur. Bu raporda konu, 5846 sayılı Yasanın 35. maddesi ile 68 ve sonraki maddelerinin ve özellikle 69 ve 70. maddelerinin öngördüğü biçimde incelenmelidir. Çünkü, **alenilemiş ve yayınlanmış güzel sanat yapıtlarında, örneğin olayda olduğu gibi yayınlanmış bir lügatten yararlanılarak (iktibas edilerek) yeni bir yapıtın yayınlanması özel kurallara bağlıdır. Bunlar:**

1- Yararlanmanın amacı haklı gösterecek bir oran gösterip göstermediği,

2- Yararlanmanın kamuyu aydınlatmak amacı ile kullanmış olsa bile bunun yararlanılan yapıt ve yazarının manevi haklarını halele uğratıp uğratmadığı,

3- Yararlanmanın belli bir biçimde yani yollama yapılarak (atıfta bulunularak) yapıp yapılmadığı,

4- Kullanılan yapıtın ve sahibinin adının belirlenip belirlenmediği nedenlerinden ibarettir.

Bunlar dışında Fikir ve Sanat Eserleri Yasasının öteki kurallarının da bilrkişilerce göz önünde tutulması zorunludur. O halde, **haksız tecavüzün hem önlemeyi gerektirdiği hem de manevi tazminatı zorunlu kıldığı gözetilerek; böyle bir tecavüz bulunup bulunmadığının yararlanmanın (iktibasın) tecavüz derecesine varıp varmadığının belirlenmesi zorunludur.** Mahkemece bilimsel yönden yeterli ve yetkili uzmanlara bu açıdan inceleme yaptırılıp, yararlanmanın derecesi, niteliği, doğurduğu sonuçlar bilimsel yönden gerekli biçimde araştırılmadan ve her yararlanmanın manevi tazminatı gerektirmeyeceği gibi yasaya aykırı bir esastan hareketle hüküm verilmesi bozmayı gerektirir”.

(4. HD, 19.5.1977, E. 1976/8866, K. 1977/5628 – YKD, C. IV, S. 7/1978, s. 1110-1112; ERDİL, s. 87-88 ve 89; BEŞİROĞLU, s. 1188-1190)